

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(20-21 жовтня 2023 р.)**

2 том

ОДЕСА 2023

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 20-21 жовтня 2023 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2023. — 162 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 30.11. 2023 р.

Редакційна колегія:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2023

Чень Сяюй,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
факультет музичної та хореографічної освіти, ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Науковий керівник проф. Сергій Шип

ПРОБЛЕМА РОЗУМІННЯ ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНОГО ЗМІСТУ ВОКАЛЬНИХ ТВОРІВ І МЕТОД ГЕРМЕНЕВТИЧНОГО АНАЛІЗУ

У процесі навчання майбутніх учителів музичного мистецтва нерідко виникають проблеми, пов'язані із здатністю студента зрозуміти художній зміст твору, який він розучує в класі музично-виконавської підготовки. Зокрема, йдеться про вокальну підготовку, яка є обов'язковою для кожного вчителя музичного мистецтва. Основу навчального репертуару в класі вокальної підготовки складають невеликі та не складні твори народної чи професійної композиторської музики. Переважно це твори в жанрах пісні, романсу, балади, аріозо. Більш освічені, культурні, технічно підготовлені студенти можуть опанувати більш складний репертуар, до якого входять оперні, кантатні та ораторіальні арії, рідше – оперні сцени. Окрему частку репертуару складають дуети та інші ансамблі. Незалежно від жанру та масштабу композиції, вокальні твори можуть виявитися складними для недосвідченого виконавця з погляду їх художнього змісту. Це може значно зменшити користь від розучування певних творів, навіть звести нанівець нелегку і тривалу роботу з оволодіння певним вокальним репертуаром.

Головними чинниками нерозуміння, або хибного, поверхового, однобічного розуміння музичного твору звичайно бувають такими: а) виконавець недостатньо знайомий з музичною мовою твору, тобто з його фонетикою, лексикою, граматику, синтаксисом; б) виконавець не розуміє прагматики твору, тобто його культурного призначення, його естетичної спрямованості; в) незрозумілою для виконавця є композиційна логіка твору, принципи зв'язку і взаємодії усіх композиційних елементів, прийоми музичної риторики. Вирішенню зазначених проблем має сприяти музична герменевтика – дисципліна, що спрямована на виявлення художньо-образного смислу музичних творів. Тому дуже часто звукове втілення тексту вокального твору потребує попереднього герменевтичного підходу до форми та змісту цього твору.

Герменевтичний підхід виник в античну добу і розвивався далі як практика розуміння і пояснення релігійних текстів (відомий приклад – герменевтика ранньохристиянських текстів Августина Аврелія). В працях Фридриха Шлейермахера, Вільгельма Дільтея, Георга Гадамера, Поля Рікера герменевтика набула статус і форму філософської науки. В ХХ столітті до герменевтики звернулися педагоги гуманітарних дисциплін. Зокрема, питання герменевтики в музичній освіті досліджували А. Ліненко, Р. Монелле (Monelle),

О. Олексюк, О. Полатайко, О. Реброва, Л. Степанова, Е. Тарасті (Tarasti), Р. Хеттен (Hatten), С. Шип та ін. Особлива значущість герменевтичного підходу в музичній педагогіці обумовлена, по-перше, тим, що музика є найбільш абстрактним мистецтвом в тому сенсі, що вона майже уникає безпосереднього позначення явищ дійсності, її образи мають дуже опосередкований зв'язок із об'єктивною реальністю, її мовленнєвими засобами слугують переважно іконічні знаки та символи. По-друге, класична музика передбачає необхідність перетворення умовних знакових текстів на акустичні форми, що обов'язково передбачає розуміння та інтерпретацію тексту, тобто – герменевтичні дії музикантів-виконавців.

Таким чином, до комплексу необхідних професійних умінь (фахової компетентності), який має бути у кожного вчителя музики, кожного викладача вокально-виконавського мистецтва, входить вміння інтерпретації музичного тексту, яке має дві форми зовнішнього вираження: а) виконавське відтворення звукової форми художнього твору на основі розуміння його смислу; б) риторично упорядкована і доцільна з психолого-психологічної точки зору вербальна інтерпретація смислу твору в освітній практиці.

Vdovichenko, V., Stepanova, L.	TO THE PROBLEM OF THE FORMATION OF ARTISTRY SKILLS IN INSTRUMENTAL MUSICIANS ABSTRACT	127
Zhao Yujie, Batiuk, N.	METHOD OF FORMING THE ARTISTIC PERCEPTION OF FUTURE MUSICIANS DURING VOCAL TRAINING	130
Сун Їцзін	КИТАЙСЬКА МУЗИЧНА СИМВОЛІКА У СУЧАСНІЙ МУЗИЦІ (НА ПРИКЛАДІ ТВОРУ ХЕ ЛЮТІНА «ФЛЕЙТА ПАСТУШКА»)	134
Вдовиченко, Ю.	РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА В ФІГУРНМУ КАТАННІ	136
Ван Чень	ФАКТУРНО-СТИЛЬОВІ ВИКОНАВСЬКІ УМІННЯ СТУДЕНТА-ПІАНІСТА ТА ЇХ РІЗНОВИДИ	137
Дубровіна, Є.	РОЗВИТОК ПОЧУТТЯ РИТМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ	140
Мікулінська, О., Волкова, Ю.	ПРОЄКТНІ ФОРМИ ЯК ОСВІТНІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ НА ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІНАХ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ХОРЕОГРАФІВ	142
Сяо Гуйян	ФЕНОМЕН МИСТЕЦЬКОЇ ІННОВАТИКИ ТА ЇЇ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В ЗАКЛАДАХ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ	146
Герц, І., Лісовська, Н.	ОСОБЛИВОСТІ БАГАТОНАЦІОНАЛЬНОЇ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАКАРПАТТЯ	147
Федорчак, О., Шип, С.	ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО ВИКОРИСТАННЯ ЗВУКОТЕХНІЧНИХ ПРИСТРОЇВ У КЛАСІ ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ	150
Лу Сіньюе	ДИДАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ВОКАЛЬНИХ ТВОРІВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ-РОМАНТИКІВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	155
Чень Сяююй	ПРОБЛЕМА РОЗУМІННЯ ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНОГО ЗМІСТУ ВОКАЛЬНИХ ТВОРІВ І МЕТОД ГЕРМЕНЕВТИЧНОГО АНАЛІЗУ	157